

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛІСТИКИ (науково-практична конференція, присвячена пам'яті професора Ч. Н. Азімова)

21 грудня 2012 р. у Національному університеті «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» (далі — НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого») відбулася четверта науково-практична конференція на тему «Сучасні проблеми цивілістики», присвячена пам'яті професора Чингізхана Нуфатовича Азімова¹. Конференцію організовано кафедрами цивільного права № 1 і № 2 НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» та Науково-дослідним інститутом правознавства НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого».

Цей захід започатковано у 2009 р., і відтоді традиційно у грудні збирає науковців не лише НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого», а й науковців інших вузів, зокрема Харківського національного університету внутрішніх справ, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Національного університету державної податкової служби України, Бердянського університету менеджменту і бізнесу, Кримського юридичного інституту НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого», Інституту приватного права і підприємництва НАПрН України, юридичного факультету Запорізького національного університету, практичних робітників — суддів, нотаріусів, юрисконсультів, спеціалістів у сфері інтелектуальної власності, студентів.

Конференцію відкрив доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, проректор з наукової роботи НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» А. Гетьман, який відмітив заслуги професора Ч. Азімова як видатного науковця, що багато років присвятив розвитку цивілістики. Сфера наукових інтересів вченого — широке коло цивільно-правових проблем, зокрема промислової власності та науково-технічного прогресу, способів забезпечення виконання зобов'язань, захисту цивільних прав фізичних та юридичних осіб, спадкового права. Професор Ч. Азімов опублікував близько 100 наукових праць, серед яких: «Забезпечення виконання зобов'язань» (1975 р.), «Науково-технічна інформація і право» (1978 р.), «Договори на науково-дослідницькі й конструкторські роботи» (1976 р.), «Заставне право» (1993 р.), «Основи патентного права України (винахід, корисна модель, промисловий зразок, товарний знак)» (1994 р.) та інші. Брав участь у підготовці підручника «Радянське цивільне

¹ Чингізхан Нуфатович Азімов народився 16 грудня 1931 р. у м. Казані, помер 10 жовтня 2002 р. З 1962 р. до 1965 р. навчався в Харківському юридичному інституті, з яким і пов'язав усе своє життя. Пройшов шлях від лаборанта до завідувача кафедри цивільного права (1988–1993 роки). У 1971 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Правове регулювання службових винаходів науково-дослідних і конструкторських організацій», у 1974 р. присуджено вчене звання доцента, а в 1981 р. захистив докторську дисертацію на тему «Договірні відносини в галузі науково-технічного прогресу». З 1983 р. — професор кафедри цивільного права, в 1985 р. присуджено вчене звання професора. З 1991 р. — академік Академії інженерних наук України, а з 1993 р. — член-кореспондент Академії правових наук України.

право» (1977, 1983 роки). Автори цього підручника у 1984 р. стали лауреатами Державної премії України. Співавтор і один із редакторів підручника «Цивільне право України: Ч. 1» (2000 р.).

Ч. Азімов брав активну участь у законотворчій діяльності, був членом комісії з розроблення проектів Цивільного та Господарського кодексів України, членом спеціалізованих вчених рад, членом Науково-консультаційної Ради при Верховному Суді України та при патентному відомстві України.

Оскільки наукові інтереси Ч. Азімова пов'язані з широким колом цивільно-правових проблем, то на конференції були доповіді та дискусії з різноманітних цивілістичних питань.

Широке обговорення викликала доповідь доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри цивільного права № 2 НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого», члена-кореспондента НАПрН України, директора Науково-дослідного інституту правознавства НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» В. Яроцького на тему: «Цивілістична доктрина: поняття, сфера та проблеми термінологічного застосування».

Чималий інтерес у присутніх викликала і проблема захисту законних прав та інтересів учасників цивільних відносин. З цього приводу висловили свою позицію професор, завідувач кафедри цивільного права № 1 НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого», член-кореспондент НАПрН України В. Борисова та професор, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ В. Кройтор.

Оскільки Ч. Азімов був знаним фахівцем у галузі інтелектуальної власності, не обійшлося і без обговорення проблем патентного і авторського права. Зокрема, кандидат юридичних наук, професор кафедри охорони інтелектуальної власності, цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ С. Сліпченко присвятив свою доповідь проблемі режиму правового регулювання відносин, що виникають з приводу найменування юридичної особи, акцентувавши увагу на фірмовому найменуванні; кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права № 2 НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» В. Крижна висловила свою позицію стосовно співвідношення комерційного найменування, фірмового найменування та найменування юридичних осіб; кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного права № 2 НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» А. Євков присвятив свій виступ проблемі вичерпання авторських прав під час використання об'єктів авторських прав у рекламі.

На конференції з доповідями та повідомленнями виступили молоді науковці. Особливий інтерес викликали виступи аспіранта кафедри цивільного права № 1 НУ «ЮАУ ім. Я. Мудрого» Б. Карнаух на тему «Поняття майнової шкоди і чисті економічні втрати», ад'юнкта кафедри охорони інтелектуальної власності, цивільного права та процесу Харківського національного університету внутрішніх справ О. Доценко на тему «Межі здійснення права на особисте життя», а також аспіранта кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ О. Калашник на тему «Деякі аспекти класифікації прогалин в цивільному процесуальному праві».

Науково-практична конференція «Сучасні проблеми цивілістики», присвячена пам'яті професора Ч. Н. Азімова, пройшла на високому рівні, її учасники мали можливість обговорити різноманітні цивілістичні питання та поділитися своїми думками.

*Матеріал підготували
професор В. Борисова та доцент В. Крижна*